Kontynuując cykl związany z tematyką finansów OSK skoncentrujmy się w bieżącym numerze "Szkoły Jazdy" na istotnej dla nas kwestii, która dotyczy przychodów i kosztów.

Paweł Zura

ak wiadomo, celem prowadzonych przez nas firm jest osiąganie dochodów. Żeby dowiedzieć się, czym jest dochód, należy w pierwszej kolejności poznać pojęcie przychodu z działalności gospodarczej, a następnie pojęcie kosztów uzyskania przychodów, które ponoszone są w związku z prowadzoną firmą.

Sprzedaż i wykonanie usługi to nie wszystko!

Posługując się dość zawile sformułowaną definicją prawniczą, powiemy, że przychodem z działalności gospodarczej jest kwota należna od odbiorcy z tytułu sprzedaży wyrobów gotowych, towarów, usług przy zastosowaniu cen sprzedaży, skorygowana o wartość zwróconych towarów, udzielone rabaty, bonifikaty, upusty.

Bardzo ważny jest tutaj fakt wydania rzeczy, zbycia prawa majątkowego lub wykonania usługi. O dziwo, nie ma znaczenia, czy podatnik faktycznie otrzymał należność. Przychód podatkowy powstaje w momencie, w którym wydaliśmy kontrahentowi towar, wyrób gotowy lub wykonaliśmy usługę, ale nie później niż w dniu wystawienia dowodu sprzedaży (faktury) albo uregulowania należności. U podatników VAT za przychód uznaje się kwoty należne od kontrahentów, pomniejszone o należny podatek od towarów i usług.

Prowadząc działalność gospodarczą, można osiągać również inne przychody, które nie są związane ze sprzedażą towarów lub wykonaniem usługi. Należą do nich m. in.:

- dotacje, subwencje, dopłaty i inne nieodpłatne świadczenia otrzymane na pokrycie kosztów albo jako zwrot wydatków
- przychody ze sprzedaży składników majątku dotychczas wykorzystywanego w działalności gospodarczej, np. przychód ze sprzedaży zbędnego samochodu szkoleniowego
- otrzymane świadczenia nieodpłatne w naturze lub inne wykonane na naszą rzecz darmowe usługi itp.
- odsetki od środków pieniężnych na rachunkach bankowych, utrzymywanych w związku z wykonywaną działalnością
- kwoty otrzymane z najmu, podnajmu, dzierżawy składników majątku, związanych z działalnością gospodarczą
- odszkodowania za szkody dotyczące składników majątku związane z działalnością gospodarczą, np. odszkodowanie z firmy ubezpieczeniowej w związku z kradzieżą składników majątku
- otrzymane od kontrahentów kary umowne,
  np. za nieterminowe wykonanie usługi itd.

■ Przepisy a przychody i wpływy

W myśl przepisów podatkowych, powszechne utożsamianie pojęcia przychodu z pojęciem wpływu (wpłaty) środków pieniężnych jest nieprawidłowe. Tak po ludzku powiemy, że jest to po prostu niesprawiedliwe. Ale niestety, takie są przepisy prawne i jedyne, co można zrobić, to się do nich dostosować. Prawdą jest, że przychody powodują wpływy, ale nie zawsze wpływ jest lub będzie przychodem. Mając już doświadczenie w prowadzeniu biznesu, powiemy, że wpływy w stosunku do przychodów mogą być:

- równoczesne, np. przy sprzedaży gotówkowej – w tym samym momencie powstaje przychód i wpływają pieniądze
- późniejsze, np. przy sprzedaży bezgotówkowej – przychód występuje wcześniej niż wpływy pieniądza.

Przykładem wpływów, które nigdy nie będą

- wpływy na rachunek bankowy otrzymanego w banku kredytu
- wpływy zwróconych nam przez osoby trzecie pożyczek, zwrot przez pracowników niewykorzystanych zaliczek.

■ Koszty uzyskania przychodów

Chcąc osiągnąć przychód, przedsiębiorcy ponoszą wydatki, które są kosztami prowadzonej działalności gospodarczej. Ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. 1991 nr 80 poz. 350) nie posługuje się pojęciem kosztów prowadzonej działalności, tylko pojęciem kosztów uzyskania przychodów. Aby wydatek mógł stanowić koszt uzyskania przychodów, musi on mieć bezpośredni związek z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz wpływ na wysokość osiągniętych przez jednostkę przychodów.

Czym są koszty uzyskania przychodów? Są to wszelkie koszty poniesione w celu osiągnięcia przychodów z działalności gospodarczej. Należą do nich m.in.:

- wydatki na zakup towarów handlowych, materiałów podstawowych i pomocniczych według cen zakupu (cena zakupu jest to cena, jaką nabywca płaci za zakupione składniki majątku, a w przypadku podatników VAT pomniejszona o podatek od towarów i usług)
- koszty uboczne zakupu, tj. koszty dotyczące transportu obcego, załadunku i wyładunku, ubezpieczenia w drodze towarów lub materiałów
- wynagrodzenia brutto dla naszych pracowników w gotówce i w naturze (uwaga: do kosztów uzyskania przychodów można zaliczyć wyłącznie wypłacone wynagrodzenia)
- pozostałe koszty:
- czynsz za wynajem lokalu, w którym prowadzona jest działalność gospodarcza, czyli np. naszego biura
- opłaty za energię elektryczną, gaz, wodę, CO
- opłaty za telefon firmowy
- wydatki na zakup paliwa do auta szkoleniowego

- wydatki dotyczące remontów, np. pojazdów firmowych
- amortyzacja środków trwałych, czyli wyrażone w pieniądzu zużycie środków trwałych – w przypadku OSK najczęściej są to auta szkoleniowe
- obciążające właściciela OSK z tytułu zatrudnienia pracowników składki na:
- ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe, wypadkowe)
- Fundusz Pracy
- Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych
- składki na ubezpieczenia społeczne pracodawcy (uwaga: do kosztów uzyskania przychodów można zaliczyć wyłącznie zapłacone składki ZUS)
- wartość zakupionego wyposażenia i innych składników majątkowych o wartości poniżej 3500 zł, które nie zostały zaliczone do środków trwałych
- koszty podróży służbowych
- opłacone podatki kosztowe, tj. od nieruchomości, od środków transportowych
- wydatki na reklamę, np. na ogłoszenie w prasie, reklamę w telewizji, koszty uczestnictwa w targach branżowych, wydatki na foldery, ulotki reklamowe.

Ustawa, podatki, osoby fizyczne

W praktyce gospodarczej często bywa tak, że przedsiębiorstwa ponoszą wydatki, które nie mogą być uznane za koszty uzyskania przychodów ze względu na brak związku poniesionego wydatku z osiągniętymi przychodami. Niejednokrotnie przedsiębiorcy nie zwracają uwagi na tego rodzaju zależności i wliczają w koszty prowadzonej działalności praktycznie wszystkie wydatki, jakie ponoszą, tylko po to, aby zapłacić jak najmniejszy podatek dochodowy, którego w koszty już zaliczyć nie można.

Zgodnie z ustawą o podatku dochodowym od osób fizycznych (art. 23 ust. 1), nie uważa się za koszty uzyskania przychodów m.in. następujących wydatków (jest to oczywiście wykaz przedstawiony w dużym skrócie):

- na nabycie gruntów lub prawa wieczystego użytkowania gruntów, z wyjątkiem opłat za wieczyste użytkowanie gruntów
- na nabycie lub wytworzenie we własnym zakresie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych
- ponoszonych w związku z ulepszeniem (przebudową, rozbudową, adaptacją, rekonstrukcją lub modernizacją) środków trwałych, które zgodnie z odrębnymi przepisami powiększają wartość początkową tych środków trwałych, stanowiącą podstawę naliczenia odpisów amortyzacyjnych
- na spłatę pożyczek (kredytów)
- przekazanych darowizn i ofiar wszelkiego rodzaju
- zapłaconego podatku dochodowego, podatku od spadków i darowizn
- kosztów egzekucyjnych związanych z niewykonaniem zobowiązań
- zapłaconych kar umownych i odszkodowań z tytułu wad dostarczonych towarów, wykonanych robót i usług oraz kar za zwłoki w dostarczeniu towaru
- jednorazowych odszkodowań z tytułu wypadków przy pracy
- kosztów reprezentacji, w szczególności poniesionych na usługi gastronomiczne, zakup żywności oraz napojów, w tym alkoholowych, np.: wydatków poniesionych na kolacje z kontrahentami, przyjęcia, bankiety. W pojęciu reprezentacji mieszczą się również przekazywane kontrahentom upominki
- składek na rzecz przynależności do organizacji, do których przynależność podatnika nie jest obowiązkowa.

Problematyka związana zwłaszcza z kosztami prowadzonej działalności gospodarczej jest bardzo złożona i nie można jej przedstawić wyłącznie w jednym artykule prasowym. To szerokie zagadnienie, wymagające dogłębnej analizy, a nawet specjalistycznych studiów. Warto jednak posiadać chociaż pobieżną wiedzę na temat przychodów i kosztów naszej firmy, bo to przecież od nich w głównej mierze zależy nasza zawodowa egzystencja.

SZKOŁA JAZDY 7-8/2015 (115-116)

21

